

Opsamling på Kick-off workshop 'Det demensvenlige samfund'

Baggrund for workshop

Formålet med workshoppen var at kortlægge kommunernes organisering på området og nuancere forståelsen af problematikkerne, at dele erfaringer på tværs omkring de udfordringer, som demente borgere og pårørende oplever, når de demente skal begå sig i samfundet samt at skabe et stærkt afsæt for den fremadrettede på proces. Outputet var en række tematikker og beskrivelser af udfordringerne, som skal bidrage til udarbejdelse af screening kriterier efter relevante virksomheder.

Deltagere i workshoppen var faglige ankerpersoner fra ældre-, velfærdsteknologi- og planområdet i Kolding, Billund og Haderslev Kommune.

Opsamling af pointer: Udfordringer når demente borgere færdes i samfundet?

1. Hvad er udfordringerne?
2. Hvorfor er det en udfordring?
3. Hvor er det udfordrende?
4. Hvem er det en udfordring for?

Gr. 1

- Pårørende som tidssluger. Hvordan sikres en god sparring mellem pårørende og medarbejdere?
- Understøtte motionsvaner og de dementes færden rundt i byen/landskabet
- Fra et planperspektiv ønskes liv og brug af byrummets faciliteter og muligheder
- Mulighed for stadig at gå alene med min hund- Livskvalitet og selvstændighed fører til mindre behov for støtte og hjælp fra kommune og pårørende
- Skiltning – Personlige præferencer
- Tabu – Grænser for hvor længe man er med ift. sociale aktiviteter og fritidsinteresser
- Transport bliver svært med demens og dermed en barriere for at bruge diverse tilbud, hvilket fører til isolation af de demente
- Naboskabs relationer – Geografiske forskelle mellem land og by. Langsom reaktion
- Pårørende kommunikation og GPS-løsninger
- Behov for forventningsafstemning med pårørende (transparens i ydelsen)
- "Hvorfor kan I ikke bare...?" Normalt liv – selvbestemmende etik
- Ensartet byggeri gør det svært at skelne skiltning og husnumre

Gr. 2

- Viden om demens til de yngre generationer. Fx samarbejde med skoleområdet kan skabe grobund for at klæde børn og unge på med viden om demens
- Demensvenlig og genkendelig skiltning
- Genkendelighed omkring faciliteter i det offentlige rum

- Når supermarkederne flytter rundt, flyttes demente ud af deres komfortzone
- Der findes ikke en løsning, der hjælper den demente hele vejen i sygdomsforløbet
- Fredagsbar inden aftenvagten møder ind
- Ulært adfærd – vold som udtryk
- Vær normal – som fitnesscenter
- Exruptive – GPS-styret rollator til indkøbsvogn
- Nærvær på afstand – Tryghed
- Demente og de mange ukendte situationer samt ukendeligheden overfor sig selv
- Pårørende til yngre demente er selv på arbejdsmarkedet. De skal have ro i maven
- Hold fast i vanerne

Øvrige pointer

- At finde vej er en udfordring
- Det betragtes som en "god dag", når den demente sidder stille i sin stol dopet med psykofarmaka
- Borgerne har godt af at gå og færdes ude, men plejerne kan ikke tage ansvar for, at de demente kan finde vej. Det vækker desuden utryghed hos pårørende, som kritiserer kommunen for ikke at passe ordentligt på de demente
- Det påvirker de pårørende meget, når de ikke ved, hvor de demente er
- De pårørende er også en del af sygdommen. Det er en samfundsmæssig udfordring, når man ikke tager hånd om de pårørende
- Det er typisk tabubelagt for de pårørende at have de demente med "ude i samfundet". De demente holdes skjult, så de ikke vækker opsigt
- Det er en udfordring at få samfundet til at forstå, hvad det er for en sygdom, vi har med at gøre

Kerneudfordring:

Hvordan kan man understøtte de demente borgeres færden i det offentlige rum, så man kan understøtte og bevare den dementes vaner og rutiner til gavn for den demente (livskvalitet og selvstændighed), de pårørende (tryghed og livskvalitet) og kommunen (færre ressourcer til at hjælpe den demente og være i dialog med de pårørende). Jo mere selvhjulpne borgerne er, desto færre ressourcer bruger kommunen.

- Det er svært at kategorisere de demente
- Samfundets rummelighed – hvornår rummer vi så meget, at vi ødelægger det for de andre?
- Vigtigheden i tidlig opsporing og hjælp for at undgå senere modstand og drastiske ændringer i livssituationen, som skaber utryghed, overbelastning af pårørende og modstand
- Vigtigheden i, at de demente færdes ude, går ture og benytter byrummet vs. utrygheden hos plejere og pårørende
- Ved færden rundt i byrummet og butikker er det svært for de demente at finde vej
- Transport og brugen af offentlige transportmidler på egen hånd skaber utryghed og begrænsninger for demente og pårørende
- Behovet for at fastholde vaner, rutiner, planlægning, men det skaber utryghed og forvirring, når mønstrene bliver brudt
- Behovet for genkendelighed og at undgå ukendte situationer
- Relationer til omverdenen – fastholdelse af de nære og fjerne er svært, men vigtigt for de dementes livskvalitet

- Identiteten som dement – stigmatisering og tabu for både dement og pårørende
- Kommunikationen med omverdenen og omverdenens kommunikation med de demente
- Sikkerhed og overbeskyttelse. Pårørendes utryghed og behov for nærvær på afstand
- Pårørendes rolle, livskvalitet og forventninger til den demente, kommunen og samfundet
- Samfundets viden om og rummelighed overfor demente borgere vs. konsekvensen det har for andre

Next step

- Ankerpersoner kvalificerer udfordringer og temaer med eget bagland og vender retur med eventuel feedback
- Det er i spændet mellem pårørende og demente, der er noget at hente.
- Tema ang. frivillige. Hvordan gør vi butikker, foreninger demensvenlige. Frivillige der gerne vil gøre en indsats – tinder for demente
- Hvordan kan organisationer give plads til dementer
- Der er behov for vidensformidling. Er der noget, der er dedikeret til funktionsnedsatte borgere.
- Alt hvad der er til de demente nu, tager afsæt i det enkelte individ, fx MIN livshistorie
- Tidlig opsporing – det demente samfund der er mere rummelige overfor demente.
- Opmærksomhed omkring, hvorvidt det overhovedet er aktuelt, at den demente kan sendes ud på egen hånd. Men kan rutinerne og vanerne hos de demente være så stærke, at de godt kan begå sig på egen hånd? Det er spændende at få afdækket i projektet.

Temaer:

1. Transport fra A til B
2. På indkøb
3. Pårørende til demente
4. Frivillige og foreningsliv
5. Tidlig opsporing af demente

Spørgsmål til hvert tema:

1. Hvad er udfordringerne, og hvem er det en udfordring for?
2. Hvilke udfordringer er de vigtigste at løse?
3. Hvad er der brug for, når vi skal løse udfordringerne?
4. Hvem skal involveres (angiv gerne med titel)?
5. Hvor skal en løsning bruges?